

ĐỀ XUẤT MỘT SỐ GIẢI PHÁP QUẢN LÝ CHẤT LƯỢNG HOẠT ĐỘNG BỒI DƯỠNG GIÁO VIÊN TIỂU HỌC THEO CHUẨN NGHỀ NGHIỆP TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ HÀ NỘI

PHẠM XUÂN TIẾN*

Ngày nhận bài: 01/07/2016; ngày sửa chữa: 07/07/2016; ngày duyệt đăng: 08/07/2016.

Abstract: According to recent survey, most education managers and primary teachers in Hanoi recognize the importance of managing quality of professional training activities under professional standards. However, the management is still limited, ranging from planning, choosing contents and methods to assessing. Besides, material facilities of schools do not match with requirements of education. Therefore, the article proposes some measures to manage quality of primary teacher training under professional standards in Hanoi in order to improve quality of primary teachers in particular and quality of education in general.

Keywords: Primary school teachers, professional standards, quality management.

Cán bộ quản lý (CBQL) giáo dục và giáo viên tiểu học (GVTH) đều nhận thức rõ được tầm quan trọng của quản lý chất lượng hoạt động bồi dưỡng chuyên môn (BDCM) cho GVTH theo Chuẩn nghề nghiệp. Công tác này đã được thực hiện hàng năm, tuy nhiên vẫn còn bộc lộ nhiều hạn chế từ khâu lập kế hoạch, lựa chọn nội dung, hình thức tổ chức, phương pháp thực hiện và đánh giá kết quả bồi dưỡng. Ngoài ra, các điều kiện về cơ sở vật chất và thiết bị dạy học cho hoạt động bồi dưỡng cũng còn nhiều khó khăn, chưa có sự đầu tư đồng bộ từ Ngành cũng như địa phương. Vì vậy, cần có những giải pháp quản lý đồng bộ, khả thi cho hoạt động BDCM cho GVTH theo Chuẩn nghề nghiệp góp phần nâng cao chất lượng đội ngũ GVTH nói riêng, chất lượng giáo dục nói chung.

1. Nâng cao nhận thức của CBQL và đội ngũ giáo viên (GV) về hoạt động BDCM và quản lý chất lượng hoạt động bồi dưỡng

1.1. Mục tiêu. Nâng cao nhận thức của CBQL và GVTH về hoạt động và quản lý chất lượng hoạt động BDCM nhằm giúp GV, CBQL nhận thức đúng đắn và đầy đủ việc trau dồi thêm kiến thức, kỹ năng, nghiệp vụ chuyên môn; đổi mới về tư duy, phương pháp hoạt động trong việc nâng cao chất lượng đội ngũ đáp ứng yêu cầu đổi mới hoạt động dạy học, hướng tới đổi mới căn bản, toàn diện GD-ĐT Việt Nam.

1.2. Nội dung:

- Nâng cao nhận thức về hoạt động BDCM của CBQL và GVTH. Hiệu trưởng là chủ thể quản lý, phải có nhận thức đúng đắn về công tác đổi mới và xác định đúng trách nhiệm về hoạt động BDCM. Đổi mới

phương thức quản lý giáo dục theo hướng nâng cao hiệu lực quản lý nhà nước; phát huy tính chủ động và tự chịu trách nhiệm; giải quyết hiệu quả các vấn đề bức xúc trong các nhà trường; trong đó, đổi mới công tác quản lý chất lượng hoạt động BDCM là yếu tố quan trọng, quyết định nhất. Nâng cao nhận thức của đội ngũ GV về tinh thần trách nhiệm, ý thức nhiệm vụ của GV; giúp GV hiểu và tự có hướng cải tiến nội dung, phương pháp dạy học (PPDH) phù hợp với yêu cầu đổi mới, hiện đại. Hiệu trưởng cần đề ra nhiều giải pháp, hình thức, nội dung cụ thể đặt ra cho đội ngũ cán bộ và GV cốt cán để họ tự đổi mới, cả trong tư duy và hành động; thẩm định tính khả thi và giao quyền hạn nhất định cho họ để giúp phát huy tính chủ động, sáng tạo và khả năng tự chịu trách nhiệm trước công việc được giao.

- Nâng cao nhận thức của GV, nhân viên về việc BDCM nhằm đạt chuẩn và trên Chuẩn nghề nghiệp. GV là đội ngũ lao động chủ yếu, trực tiếp tạo ra sản phẩm giáo dục. Vì vậy, đáp ứng yêu cầu về hoạt động BDCM, hiệu trưởng phải làm cho mọi GV, nhân viên thực sự có nhận thức về nhiệm vụ giáo dục, nhiệm vụ dạy học, đổi mới PPDH. Nâng cao niềm tin sư phạm, giáo dục tình cảm yêu trường, yêu lớp, yêu học sinh (HS). Xác định cho GV nhiệm vụ tham gia BDCM nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ để thực hiện tốt chương trình giáo dục cũng như thực hiện đổi mới trong giáo dục.

- Nâng cao ý thức trách nhiệm nghề nghiệp, trách nhiệm với HS, với công cuộc đổi mới căn bản, toàn

* Sở Giáo dục và Đào tạo Hà Nội

diện GD-ĐT. Trong quá trình nâng cao nhận thức của đội ngũ GV, CBQL về việc BDCM nhằm đạt trình độ chuẩn và trên chuẩn thì việc tăng cường tuyên truyền, giáo dục nhận thức cho CBQL và GV chính là: tăng cường hiệu quả công tác tuyên truyền giáo dục cho tất cả cán bộ, GV thấy rõ vai trò rất quan trọng của hoạt động BDCM. Từ đó, xác định những chủ trương, chính sách phát triển giáo dục của Đảng và Nhà nước và quan điểm “Đào tạo liên tục, bồi dưỡng thường xuyên, học tập suốt đời” trở thành nhu cầu cần thiết.

Để làm tốt điều đó, CBQL cần tăng cường tổ chức các hội thảo, sinh hoạt chuyên đề; động viên, khuyến khích kèm theo chính sách thu hút GV và CBQL tham gia nghiên cứu khoa học, đăng kí các đề tài tự học, tự BDCM, duy trì có hiệu quả các phong trào thi đua “dạy tốt, học tốt”. Đưa vấn đề tự học, tự BDCM thành tiêu chí đánh giá thi đua xếp loại công chức hàng kì, hàng năm. Tổ chức hoạt động bồi dưỡng hoặc đào tạo để nâng cao chuẩn trình độ GV của trường; bồi dưỡng PPDH, rèn luyện kĩ năng vận dụng kiến thức vào thực tiễn, tác động đến tình cảm, đem lại niềm vui, hứng thú, phát huy tính chủ động, sáng tạo trong đội ngũ GV; thường xuyên tổ chức các lớp thao giảng về đổi mới PPDH và phổ biến các PPDH tích cực đang được ứng dụng để GV tham khảo, áp dụng trong dạy học; đổi mới các hình thức dạy học, khuyến khích GV áp dụng các hình thức giảng dạy mới phù hợp với đặc điểm của từng bộ môn và đem lại hứng thú học tập cho HS; tổ chức cho cán bộ, GV, nhân viên tham gia bồi dưỡng các lớp về *Tin học, Ngoại ngữ* nhằm thích ứng với thời đại; có chế độ đãi ngộ, động viên, khen thưởng kịp thời nhằm khuyến khích GV có thành tích cao trong dạy học và trong công tác BDCM.

1.3. Cách thực hiện:

- *Xây dựng kế hoạch.* Trên cơ sở nhiệm vụ, chức năng, nhiệm vụ và thực trạng về tổ chức nhân lực và cơ sở vật chất, thiết bị dạy học, hiệu trưởng các trường cần chú trọng đến việc xác định mục tiêu, dự kiến nguồn lực, phương pháp để: + Xây dựng kế hoạch BDCM nghiệp vụ, đặc biệt là vấn đề tự học, tự bồi dưỡng. Đảm bảo cho GV có thời gian và điều kiện tự học và thực hiện các kế hoạch định kì BDCM, nghiệp vụ; + Xây dựng kế hoạch phối hợp với các trường đại học và cao đẳng nhằm đào tạo đạt chuẩn và nâng chuẩn cho GV; + Dự kiến thành lập đội ngũ GV cốt cán các bộ môn để tham gia bồi dưỡng về đổi mới PPDH; + Triển khai kế hoạch và nội dung cần bồi dưỡng đến các tổ chuyên môn; kết hợp bồi dưỡng chung của nhà trường, tổ chuyên môn với việc tự bồi

dưỡng của mỗi GV; + Lập kế hoạch thao giảng thường xuyên trong năm học; + Có kế hoạch phối hợp với các tổ chức, đoàn thể ở địa phương trong việc xây dựng cơ sở vật chất và trang thiết bị dạy học, xây dựng môi trường dạy học phục vụ đổi mới PPDH.

- *Tổ chức thực hiện:* + Bồi dưỡng ý thức trách nhiệm, nâng cao nhận thức về khoa học quản lí, khoa học giáo dục và cập nhật kịp thời những yêu cầu mới của giáo dục; + Bồi dưỡng lí tưởng nghề nghiệp, có nhận thức đúng đắn về nghề, về nhà giáo, quan điểm của Đảng, Nhà nước ta về đổi mới giáo dục căn bản, toàn diện; + Phân công CBQL và những GV cốt cán tham gia bồi dưỡng PPDH và phổ biến các PPDH tích cực đang được ứng dụng nhiều nhất để GV tham khảo, áp dụng trong giảng dạy. Cử GV tham gia các lớp BDCM, đào tạo đạt chuẩn hoặc nâng chuẩn; + Tổ chức học tập nâng cao nhận thức và hiểu biết về PPDH, giúp GV lựa chọn phương pháp phù hợp với từng môn, từng bài dạy và từng đối tượng HS; + Xây dựng cơ chế, chính sách phù hợp, phối hợp với tổ chuyên môn bồi dưỡng về cách thức soạn giảng, hình thức lên lớp, nội dung, chương trình sách giáo khoa mới; + Phân bổ tài lực và vật lực cho GV tham gia và đạt giải cao qua những đợt thao giảng; + Tổ chức dự giờ, rút kinh nghiệm giờ dạy của GV.

- *Chỉ đạo thực hiện:* Cung cấp, phổ biến và hướng dẫn cho CBQL, GV các tài liệu hỗ trợ cho dạy học, soạn giáo án và sự cần thiết phải học tập các quy chế của Đảng, Nhà nước và của ngành. Phân tích những ưu điểm, nhược điểm của từng phương pháp, giúp GV lựa chọn phù hợp với từng bộ môn, nội dung bài dạy và từng đối tượng HS.

- *Kiểm tra, đánh giá:* Tiến hành giám sát việc thực hiện đổi mới PPDH thông qua tổ chức dự giờ, rút kinh nghiệm giờ dạy của GV, kiểm tra giáo án, giờ dạy trên lớp... Tiến hành giám sát việc thực hiện đổi mới trong công tác soạn giáo án, dạy học trên lớp cũng như kiểm tra, đánh giá HS thường xuyên, định kì để kịp thời uốn nắn những tồn tại.

2. Quản lí nội dung chương trình BDCM cho GVTH theo Chuẩn nghề nghiệp

2.1. Mục tiêu. Nhằm cập nhật kiến thức chuyên môn và kĩ năng sư phạm để GV có thể dạy đủ các môn học, các hoạt động giáo dục toàn cấp học, có khả năng dạy cho HS nhiều nhu cầu giáo dục khác nhau, như: HS năng khiếu, HS có hoàn cảnh khó khăn, HS khuyết tật... Những GV được BDCM có thể trở thành những GV cốt cán của trường, địa phương và có tiềm lực để phấn đấu nâng cao hơn về chuẩn, ngạch.

2.2. Nội dung:

- *Bồi dưỡng về phẩm chất chính trị đạo đức, lối sống.* Trong quá trình bồi dưỡng nâng cao chất lượng đội ngũ GVTH theo Chuẩn nghề nghiệp, phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống của người thầy phải luôn được coi trọng. Bất cứ hoàn cảnh nào, người thầy cũng phải xứng đáng là “tấm gương” sáng cho HS noi theo; đặc biệt, cần chú ý thái độ đối với công việc và cách ứng xử trước những vấn đề, tình huống trong quan hệ với cấp trên, đồng nghiệp, HS và phụ huynh HS (“Kĩ năng mềm”); người thầy phải có tác phong mẫu mực, tôn trọng và công bằng trong đối xử với HS, xây dựng được uy tín trước HS, nhân dân và xã hội. Đồng thời, chú trọng nâng cao tinh thần trách nhiệm, đạo đức và lương tâm nghề nghiệp, phong cách sư phạm cho đội ngũ GV. Đánh giá những mặt được, mặt còn hạn chế, từ đó xây dựng phương hướng rèn luyện phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống cho mỗi GV; trong đó, cần nhấn mạnh yêu cầu: “Mỗi thầy cô giáo là tấm gương đạo đức, tự học và sáng tạo”.

Ngoài ra, phải chú trọng đến các yêu cầu: chấp hành đầy đủ các quy định của pháp luật, chủ trương chính sách của Đảng và Nhà nước; yêu nghề, tận tụy với nghề, sẵn sàng khắc phục khó khăn hoàn thành tốt nhiệm vụ giáo dục HS; sống trung thực, lành mạnh, giản dị; có tinh thần tự học, phấn đấu nâng cao phẩm chất, đạo đức, trình độ chính trị chuyên môn, nghiệp vụ; thường xuyên rèn luyện sức khỏe...

- *Bồi dưỡng về kiến thức và kĩ năng sư phạm.* Hiện nay, bồi dưỡng để đáp ứng Chuẩn nghề nghiệp GVTH mới ban hành có những yêu cầu cao hơn, đó là: cập nhật kiến thức chuyên môn và kĩ năng sư phạm để GV có thể dạy đủ các môn học, thực hiện các hoạt động giáo dục toàn cấp học; nắm được nội dung chương trình của toàn cấp học và nội dung giáo dục sách giáo khoa toàn cấp để sẵn sàng nhận dạy học ở bất cứ lớp nào được phân công; đặc biệt, GV phải có đủ kiến thức, kĩ năng và PPDH cho mọi đối tượng HS; nắm được kiến thức về tâm lí học lứa tuổi, sử dụng các kiến thức đó để lựa chọn PPDH, cách ứng xử sư phạm phù hợp với HS tiểu học; biết ứng dụng công nghệ thông tin vào dạy học.

2.3. Cách thức hiện: Cần rà soát chất lượng đội ngũ trên cơ sở tổng hợp kết quả của chuẩn hàng năm để xây dựng kế hoạch, chương trình, nội dung, thời gian tiến hành... đối với từng đối tượng GV. Xây dựng quy chế làm việc chung của Ban chỉ đạo và từng thành viên phụ trách, sau mỗi kì, năm học cần có đánh giá sơ kết, tổng kết rút kinh nghiệm. Ban chỉ đạo cần xây dựng kế hoạch, chương trình, nội dung bồi

dưỡng phù hợp với điều kiện thực tế của ngành, của trường, của địa phương và phải đáp ứng được yêu cầu cơ bản về kiến thức, kĩ năng sư phạm của Chuẩn nghề nghiệp GVTH theo những nội dung sau:

- *Bồi dưỡng năng lực chuyên môn:* Cung cấp những tư liệu, tài liệu, thiết bị cần thiết liên quan đến nội dung kiến thức và PPDH các môn học ở tiểu học; định hướng sáng tạo của GV trong dạy học; bồi dưỡng khả năng nắm bắt mục đích yêu cầu của từng bài, từng môn; phương pháp đánh giá kết quả học tập, rèn luyện của HS... (ví dụ: thực hiện tích hợp các môn học *Toán, Tiếng Việt, Khoa học, Thể dục*... với giáo dục đạo đức, trí tuệ, thể chất, thẩm mỹ cho HS). Hoặc đổi mới PPDH và giáo dục theo hướng phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo của HS; bồi dưỡng cho GV năng lực thiết kế bài dạy các môn, năng lực ra đề khảo sát, đề thi, việc chấm, trả bài, nhận xét...

- *Bồi dưỡng năng lực sư phạm:* Bồi dưỡng cho GV năng lực ứng xử các tình huống trong dạy học và giáo dục; công tác chủ nhiệm lớp; tổ chức các hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp; tìm hiểu phân loại HS; tổ chức các hoạt động... Lựa chọn và sử dụng hợp lí các PPDH theo hướng phát huy tính sáng tạo, chủ động trong việc học tập của HS; làm chủ được lớp học; xây dựng môi trường học tập hợp tác, thân thiện, tạo sự tin cậy cho HS; hướng dẫn HS tự học; có các biện pháp giáo dục, quản lí HS cụ thể, phù hợp với đặc điểm HS của lớp...

- *Bồi dưỡng năng lực công tác xã hội hóa giáo dục:* Cung cấp cho GV kiến thức lịch sử, địa lí, văn hóa, xã hội; cơ cấu bộ máy chính trị và tổ chức đoàn thể của địa phương; biết tổ chức liên kết các lực lượng giáo dục trong và ngoài nhà trường phục vụ cho công tác giáo dục HS; liên kết với đồng nghiệp, lãnh đạo nhà trường; liên kết với gia đình HS, với chính quyền địa phương...

- *Bồi dưỡng kiến thức khoa học bổ trợ,* như: *Tin học ứng dụng và Ngoại ngữ* (Tiếng Anh) giao tiếp thông dụng; kiến thức về công nghệ, giải trí, văn hóa, thể thao; kĩ năng sống; tổ chức hoạt động tập thể và công tác chủ nhiệm lớp...

3. Quản lí hoạt động tự học, tự bồi dưỡng nhằm đáp ứng quy định Chuẩn nghề nghiệp

3.1. Mục tiêu: Đối với mỗi nhà trường, việc bồi dưỡng GV mang tính chiến lược và thường xuyên, liên tục, lâu dài để xây dựng đội ngũ GV đủ về số lượng, phù hợp về cơ cấu và có chất lượng cao. Xu thế chung của thời đại và kinh nghiệm công tác bồi dưỡng những năm qua đã khẳng định phải tích cực đổi mới sinh hoạt chuyên môn, lấy tự học, tự nghiên cứu là chủ yếu.

3.2. Nội dung: Sinh hoạt chuyên môn là quá trình các GV tham gia vào các khâu từ chuẩn bị, thiết kế bài học sáng tạo, dạy thử nghiệm, dự giờ, đánh giá và rút kinh nghiệm. Đây là hoạt động học tập lẫn nhau, học trong thực tế; là nơi thử nghiệm và trải nghiệm những cái mới; nơi kết nối lí thuyết với thực hành. Trong quá trình học tập đó, GV sẽ học được nhiều điều để phát triển năng lực chuyên môn. Vì vậy, nhà trường cần tạo cho GV động lực tham gia sinh hoạt chuyên môn với mục đích nâng cao chất lượng bài học của HS.

3.3. Cách tiến hành:

- *Khuyến khích, hỗ trợ GV tự học, tự bồi dưỡng.* Ban giám hiệu và tổ chuyên môn cần hướng dẫn và khuyến khích từng GV lập kế hoạch tự học cụ thể với các nội dung: + Các mục tiêu cần đạt được; + Các kiến thức kĩ năng cần nắm vững; + Các hoạt động học tập của bản thân sẽ thực hiện; + Cách đánh giá; + Thời gian hoàn thành... Trên thực tế, mỗi GV có kế hoạch học tập và thời gian hoàn thành mục tiêu học tập khác nhau tùy theo khả năng, trình độ và điều kiện của mỗi người. Tổ chuyên môn và Ban Giám hiệu quan tâm tạo điều kiện cho GV thực hiện kế hoạch đã xây dựng. Cần theo dõi, kiểm tra, tổ chức sơ kết đánh giá nội dung tự học, tự bồi dưỡng của GV theo giai đoạn để rà soát, rút kinh nghiệm để tiếp tục bồi dưỡng thêm.

- *Tự học, tự bồi dưỡng qua đồng nghiệp.* Có thể là kiến thức về phong tục, tập quán, lễ hội truyền thống ở địa phương; kiến thức về chính trị, KT-XH, tin học, đổi mới PPDH; kĩ năng xây dựng bộ câu hỏi...; có thể học tập kinh nghiệm về cách soạn bài, cách tổ chức trò chơi học tập, kiến thức - kĩ năng cần phải đạt ở các môn đối với từng khối lớp; kinh nghiệm xây dựng hồ sơ sổ sách qua các lần kiểm tra chéo trong toàn trường, qua trưng bày giáo án tốt, hồ sơ tốt...

- *Tự học, tự bồi dưỡng thông qua thực hành.* Sau mỗi tiết dạy, thao giảng, dự giờ, GV phải tự đánh giá mình đã thực hiện được những yêu cầu nào của mục tiêu bài học, đã thực sự đổi mới PPDH chưa, cái gì chưa thực hiện tốt... Ban Giám hiệu và tổ chuyên môn phải chỉ rõ cho GV thấy những ưu điểm, hạn chế về: kiến thức, phương pháp, kĩ năng sư phạm... và đưa ra giải pháp khắc phục những hạn chế đó. Tích cực tham gia báo cáo các chuyên đề, đây là cơ hội để GV tự nghiên cứu, tham khảo, đọc tài liệu, học tập kinh nghiệm của các đồng nghiệp. Trong hoạt động tập thể, cần có thái độ tự tin, mạnh dạn, linh hoạt để tự khẳng định mình trước tập thể, bộc lộ mặt mạnh và ưu thế về kiến thức, kĩ năng sư phạm của mỗi GV. Tự

học thông qua nghiên cứu tài liệu, tập thói quen ghi chép, sắp xếp tài liệu, dữ liệu một cách có hệ thống. Mỗi GV phải xây dựng kế hoạch học tập chuyên môn nghiệp vụ dưới nhiều hình thức (đọc nghiên cứu tài liệu, khai thác thông tin tư liệu trên mạng và các phương tiện thông tin đại chúng...).

4. Đổi mới kiểm tra, đánh giá kết quả quản lí hoạt động BDCM

4.1. Mục tiêu: Kiểm tra, đánh giá là khâu quan trọng không thể thiếu trong quá trình tổ chức bồi dưỡng GV; là công cụ quan trọng, chủ yếu để điều chỉnh nội dung, chương trình, phương pháp cũng như hình thức tổ chức hoạt động bồi dưỡng GV. Kiểm tra, đánh giá làm rõ những mặt mạnh, mặt yếu trong quá trình quản lí chất lượng hoạt động bồi dưỡng và chất lượng người được tham gia bồi dưỡng để kịp thời uốn nắn và điều chỉnh. Kiểm tra, đánh giá hoạt động BDCM của GV nhằm đo lường chấn chỉnh việc thực hiện các mục tiêu kế hoạch của tổ chức để đảm bảo các hoạt động này được thực hiện đúng hướng, đạt hiệu quả cao.

4.2. Nội dung: Việc đổi mới kiểm tra, đánh giá phải đạt các yêu cầu sau: Phát hiện kịp thời những sai lệch, biểu hiện hay chiều hướng vi phạm các quy định, quy chế chuyên môn để kịp thời uốn nắn nhắc nhở, điều chỉnh và tìm ra nguyên nhân và các biện pháp khắc phục. Bên cạnh đó, phát hiện những nhân tố tích cực, những GV có năng lực, có trình độ chuyên môn vững. Qua kiểm tra, đánh giá giúp GV có ý thức và tăng cường hơn trong việc đầu tư cho chuyên môn; đánh giá đúng khả năng, chất lượng đội ngũ phát hiện được những mặt mạnh, những hạn chế của đội ngũ GV, từ đó có kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng một cách hợp lí.

4.3. Cách tiến hành: Xây dựng kế hoạch BDCM trên cơ sở nhiệm vụ, chức năng, thực trạng về tổ chức nhân lực và cơ sở vật chất, trang thiết bị dạy học; hiệu trưởng các trường cần chú trọng đến việc xác định mục tiêu, dự kiến nguồn lực, phương pháp để có kế hoạch phối hợp với các tổ chức, đoàn thể ở địa phương trong việc xây dựng cơ sở vật chất và trang thiết bị dạy học, xây dựng môi trường dạy học phục vụ đổi mới PPDH. Xây dựng kế hoạch phối hợp với các trường đại học, cao đẳng nhằm đào tạo đạt chuẩn và nâng chuẩn cho đội ngũ cán bộ, GV. Dự kiến thành lập đội ngũ GV cốt cán các bộ môn để tham gia bồi dưỡng về đổi mới PPDH.

Ngay từ đầu năm học, hiệu trưởng cần lập kế hoạch thao giảng thường xuyên trong năm học; xây dựng các quy chế chuyên môn và tiêu chí đánh giá GV ở

từng mặt cụ thể (trình độ chuyên môn, nghiệp vụ, phẩm chất, năng lực các hoạt động giáo dục khác); GV cần nắm nội dung quy chế chuyên môn và các tiêu chí đánh giá đã được xây dựng.

5. Quản lý cơ sở vật chất, trang thiết bị kỹ thuật và kinh phí cho công tác BDCM

5.1. Mục tiêu: Cần tạo điều kiện về cơ sở vật chất, tài chính, tài liệu, thời gian cho hoạt động BDCM. Đòi hỏi các cấp quản lý phải thực sự quan tâm đến công tác bồi dưỡng và tự bồi dưỡng của GV. Những yêu cầu về tài chính, thời gian cho hoạt động BDCM cần có văn bản quy định cụ thể đối với người đi học. Bên cạnh đó, hoạt động bồi dưỡng và tự bồi dưỡng được đảm bảo đủ tài liệu, tạp chí, phục vụ cho GV học tập nghiên cứu; nhà trường phải là trung tâm văn hóa thu hút đội ngũ GV vào hoạt động bồi dưỡng (có phòng thư viện, phòng học, phòng thí nghiệm...).

5.2. Nội dung: Để làm tốt công tác BDCM, hiệu trưởng các trường cần phải có một đội ngũ GV cốt cán mạnh về chuyên môn nghiệp vụ, được đào tạo chính quy, có kinh nghiệm trong dạy học và nghiên cứu khoa học; có chế độ khuyến khích, khen thưởng kịp thời. Yêu cầu GV và các tổ chuyên môn có kế hoạch học tập BDCM, sử dụng triệt để cơ sở vật chất, tăng cường nghiên cứu tài liệu dùng trong hoạt động bồi dưỡng này; dự toán kinh phí và tiến hành trang bị cơ sở vật chất phục vụ cho hoạt động BDCM.

Phải làm cho đội ngũ GV nhận thức rõ việc học tập, bồi dưỡng, tự bồi dưỡng, nâng cao trình độ về mọi mặt vừa là nhiệm vụ vừa là quyền lợi của bản thân. Do đó, đội ngũ GV tham gia quá trình bồi dưỡng và tự bồi dưỡng tự giác, tích cực để không ngừng hoàn thiện bản thân thực hiện tốt chức trách và nhiệm vụ của GV trong thời kì mới.

5.3. Cách tiến hành:

- *Xây dựng kế hoạch:* Ngay từ cuối năm học trước, hiệu trưởng các trường cần tập trung rà soát, xây dựng kế hoạch cho việc BDCM của GV; đầu tư cơ sở vật chất và trang thiết bị dành cho việc học tập BDCM. Dự kiến nguồn kinh phí để trang bị cơ sở vật chất và BDCM; theo dõi việc sử dụng đồ dùng dạy học của GV (tài liệu, sách tham khảo).

- *Tổ chức thực hiện:* Tăng cường đầy đủ cơ sở vật chất phục vụ tự học (sách giáo khoa, sách tham khảo, thiết bị dạy học hiện đại). Phân tích những ưu, nhược điểm của từng phương pháp, giúp GV có cách lựa chọn phù hợp với từng bộ môn, nội dung bài dạy và từng đối tượng HS. Tạo điều kiện cho GV có khả năng hoạt động BDCM nghiệp vụ sư phạm tốt nhất như:

đầu tư xây dựng cơ sở vật chất kỹ thuật, trang bị cho công tác giảng dạy, học tập, bồi dưỡng và tự bồi dưỡng, đề xuất ý kiến, thông qua nội dung bồi dưỡng, dự giờ, chia sẻ kinh nghiệm, lựa chọn điển hình...

- *Chỉ đạo thực hiện:* Hiệu trưởng cần tập trung bồi dưỡng đội ngũ GV nòng cốt để triển khai về đổi mới PPDH nhằm nâng cao năng lực, nghiệp vụ sư phạm của GV; đồng thời, cần có sự giúp đỡ các trường đại học hoặc cao đẳng về công tác đào tạo, bồi dưỡng. Nâng cao vai trò, trách nhiệm và tính gương mẫu của hiệu trưởng và đội ngũ cán bộ quản lý trong việc sử dụng và bảo quản cơ sở vật chất, tài liệu. Vì vậy, hiệu trưởng các trường cần chỉ đạo việc thực hiện sử dụng đồ dùng dạy học và quản lý sách giáo khoa, tài liệu tham khảo một cách hiệu quả và tốt nhất.

- *Kiểm tra, đánh giá:* Hiệu trưởng cần phải xây dựng kế hoạch kiểm tra cơ sở vật chất, việc sử dụng đồ dùng dạy học và quản lý sách giáo khoa, tài liệu tham khảo thường xuyên; từ đó, động viên khuyến khích GV tích cực tham gia sử dụng trang thiết bị, tài liệu tham khảo trong dạy học và BDCM. Thực hiện chế độ kiểm tra, kiểm kê tài sản, thiết bị dạy học theo định kì. Hiệu trưởng cần tham gia BDCM cho GV thông qua dự giờ, hội thảo, chuyên đề và kiểm tra, đánh giá, rút kinh nghiệm hiệu quả sử dụng thiết bị dạy học của GV.

Các giải pháp đề xuất trên cần được tiến hành đồng bộ và hỗ trợ nhau cả về mặt ý thức, ý tưởng, công tác tổ chức, điều kiện cơ sở vật chất, tài chính và những quan điểm chỉ đạo, điều hành của Phòng GD-ĐT đến hiệu trưởng các trường tiểu học cũng như sự tự thân vận động của chính mỗi GV nhằm góp phần nâng cao chất lượng đội ngũ GVTH nói riêng và chất lượng giáo dục nói chung. □

Tài liệu tham khảo

- [1] Trần Khánh Đức (2009). *Giáo dục và đánh giá nguồn nhân lực trong thế kỉ XXI*. NXB Giáo dục Việt Nam.
- [2] Trần Kiểm (2002). *Khoa học quản lý nhà trường phổ thông*. NXB Đại học Quốc gia Hà Nội.
- [3] Mạc Văn Trang (2004). *Quản lý nhân sự trong giáo dục - đào tạo*. NXB Giáo dục.
- [4] Nguyễn Ngọc Quang (1992). *Những khái niệm cơ bản về quản lý giáo dục*. NXB Đại học Quốc gia Hà Nội.
- [5] Harold Koontz (1994). *Những vấn đề cốt yếu của quản lý*. NXB Khoa học và Kỹ thuật.
- [6] Michedevelay (1998). *Một số vấn đề về đào tạo giáo viên*. NXB Giáo dục.